

SÖKANDE

Extramamman & Ugglans hemhjälp AB, 556984-5703
Kungsgatan 1
546 30 Karlsborg

MOTPART

Värnamo kommun
331 83 Värnamo

SAKEN

Rättelse enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV

KONKURRENSVERKET	
2019-11-12	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Värnamo kommun tillämpar sedan april 2011 ett valfrihetssystem avseende hemtjänst. Valfrihetssystemet omfattar tillhandahållande av hemtjänst i enlighet med socialtjänstlagen för personer i ordinärt boende, vilka beviljats insatser vid en biståndsbedömning.

För att få delta i valfrihetssystemet ska utföraren enligt förfrågningsunderlaget ha en sådan ekonomisk stabilitet och finansiell ställning att uppdraget kan genomföras utan risk för störningar p.g.a. ekonomiska problem. Värnamo kommun inhämtar och bedömer utförarens kreditvärdighet med hjälp av affärs- och kreditupplysningsföretag. Utföraren ska senast 1,5 år efter uppstart ha minst 40 i kreditrating enligt Credit Safe eller motsvarande från annat kreditupplysningsinstitut. I de fall utföraren har lägre riskklass/rating kan utföraren ändå anses uppfylla detta krav under förutsättning att:

Dok.Id 310138

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00
E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se
www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

- a) utförarens moderbolag eller annan garant som uppfyller kravet i första stycket detta avsnitt, lämnar moderbolagsgaranti, i vilken utförarens fullgörande av sina åtaganden enligt eventuellt kontrakt garanteras, eller;
- b) utförarens revisor lämnar en sådan förklaring att Värnamo kommun kan anse att det är klarlagt att utföraren innehar motsvarande ekonomisk stabilitet.

Om utföraren är medveten om eller misstänker att kravet på ovan angiven riskklass/rating inte är uppfyllt men vill påvisa en ekonomisk stabilitet ska bifoga bevis enligt a) eller b) ovan i sin ansökan. Intyget får inte vara äldre än tre månader räknat från dag då ansökan lämnas in.

Ansökan och beslut

Extramamman & Ugglans hemhjälp AB (bolaget) har ansökt om att godkännas som leverantör av hemtjänst i form av både service och omvårdnad i hela kommunen.

I aktuellt beslut har kommunen avslagit bolagets ansökan. I dess utredning anges bl.a. följande. Bolaget har sedan starten i augusti 2015 enligt Credit Safe legat mycket lågt på den 100-gradiga ratingskalan. I mars 2019 anges 27 poäng och i maj 2019 22 poäng. Bolaget har således efter fyra års verksamhet inte uppnått den rating som kommunen kräver efter ett och ett halvt års verksamhet.

YRKANDEN M.M

Bolaget yrkar att det ska godkännas som leverantör och anför bl.a. följande. Bolagets ekonomiska rating är låg pga. att de måste invänta kommunens betalning i 31 dagar, vilket gör att det ibland inte hinner få in betalning till

Skatteverket innan kontot läses av. Detta säger inget om bolagets ekonomiska ställning, men påverkar dess rating. Bolaget har lämnat in både moderbolagsgaranti samt förklaring från revisor och intyg från Skatteverket. Bolaget går med vinst, har stabil ekonomi enligt bokslut och sköter sina finanser enligt god redovisningssed. ██████████ enskilda firma har henne personligen som ansvarig och har som ansvarig lämnat borgen. Även revisorn har redogjort för bolagets stabila ekonomi. Intyget från Skatteverket motbevisar att skatter har betalats för sent.

Kommunen motsätter sig bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Borgen från en privatperson utgör ingen moderbolagsgaranti. Någon sådan har inte inlämnats. Ett intyg från Skatteverket avseende inbetalda skatter under 2018 ger inte grund för ekonomisk stabilitet.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Gällande regler

I 1 kap. 2 § LOV anges att den upphandlande myndigheten ska enligt 1 kap. 2 § LOV behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt iaktta principerna om öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet när den tillämpar valfrihetssystem.

Av 8 kap. 1 § LOV framgår att den upphandlande myndigheten ska godkänna samtliga sökande som uppfyller de krav som angetts i annonsen och förfrågningsunderlaget och som inte har uteslutits med stöd av 7 kap. 1 § LOV.

Utredningen i målet

I PM Bokslutsgranskning avseende 2017 har revisorn ██████████ uttalat bl.a. följande. Det är överlag god ordning på bolagets redovisning.

Dock finns vissa beskrivna omständigheter kring signerade avtal och eftersläpning i bokföring, skatter & avgifter, försäkringsskydd, moms och lönerutiner som bolaget måste uppmärksammas på.

I e-postmeddelande den 16 januari 2019 har handläggare vid Skatteverket uttalat bl.a. följande. Bolaget har hittills betalat in arbetsgivaravgifter och avdragen skatt innan avstämning av skattekontot. Någon restföring har inte skett under 2018.

I borgensåtagande daterat den 26 mars 2019 har [REDACTED] sammanfattningsvis intygat att hon går i borgen såsom för egen skuld för gäldenärens rätta fullgörande av sina förpliktelser gentemot borgenären enligt avtalet.

Förvaltningsrättens bedömning

Av förarbetena till lagen (prop. 2008/09:29, s. 72 ff.) framgår bl.a. att det är både lämpligt och tillåtet att ställa krav på att den som ansöker om att godkännas som leverantör i ett valfrihetssystem visar att denne har tillräcklig ekonomisk stabilitet och att ett sådant krav kan utformas som ett krav på att leverantören ska uppnå en viss lägsta ratingnivå. Vidare är det enligt förfrågningsunderlaget tillåtet för den leverantör som inte uppnår den nämnda ratingnivån eller är osäker på om den uppnår denna nivå att åberopa alternativ utredning för att visa att leverantören har en tillräcklig ekonomisk stabilitet även om den angivna ratingnivån inte uppnås. Kravet på ekonomisk stabilitet och kravets utformning strider således inte mot lagen eller de grundläggande principerna som bär upp den.

Det är ostridigt att bolaget inte erhållit en kreditvärdighet motsvarande 40 hos Credit Safe vid provningstidpunkten. Bolaget har istället i ansökan bl.a. åberopat ett borgensåtagande från [REDACTED]. Att en sådan garanti uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget är inte visat i målet. Garanten

ifråga ska enligt förfrågningsunderlaget rankas motsvarande 40 hos Credit Safe. Några sådana uppgifter finns inte beträffande [REDACTED], dvs. att garanten lämnar en moderbolagsgaranti likvärdig garanti som uppfyller klassificering. De handlingar som har tagits fram från revisor eller från Skatteverket kan inte heller anses visa att bolaget har motsvarande ekonomisk stabilitet.

Bolaget uppfyller därmed inte kravet på kreditvärdighet genom något av de sätt som listas i förfrågningsunderlaget. Kommunen har därmed redan av denna anledning haft fog för sitt beslut. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Veronica Lindström

Rådmannen Veronica Lindström har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Anders Sanner.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

